

[8] Després de mirar-s'ho, doncs, Zòsimas, com si l'inspirés el goig, contentíssim amb aquella visió miraculosa, va començar a córrer cap a aquella part on allò que veia també s'afanyava; estava ple d'una joia inexplicable:²⁰ en tot aquell interval de dies no havia vist mai ni l'aparença ni l'ombra d'una forma humana, o d'animal, o d'ocell o de bèstia. Cercava, doncs, de saber qui i de quin mena era el que veia, amb l'esperança que contemplaria un misteri ben gros i s'hi iniciaria. Però, quan de lluny va adonar-se que Zòsimas s'hi dirigia, allò va començar a fugir i a córrer desert endins; i Zòsimas, com si s'hagués oblidat de la seva vellúria, sense fer compte del cansament del camí, va escarrassar-se encara més per atènyer el que fugia, afanyant-s'hi de valent. Ell era el perseguidor, i allò era el perseguit; la cursa de Zòsimas era molt ràpida, i en poc temps va estar més a prop del que fugia. Quan ja hi era ben a tocar, prou perquè pogués sentir-li la veu, Zòsimas va començar a cridar i deixà anar aquests mots entre llàgrimes:

—¿Per què fuges de mi, que sóc un ancià i un pecador? Servent del Déu veritable, espera'm, siguis qui siguis, pel Déu per qui habites aquest desert! Espera'm, que sóc feble i indigne, per l'esperança que tens com a premi per aquest fatig teu: atura't i dóna la teva pregària i la teva benedicció a un ancià, per Déu, que no avorreix mai ningú!²¹

Mentre Zòsimas anava dient això entre llàgrimes, van arribar corrent tots dos fins a un lloc on hi havia els

senyals de la llera seca d'una torrentera; no em sembla pas que n'hi hagués hagut mai cap, de torrentera (¿com, en aquella terra, hi podria aparèixer mai, una torrentera?), sinó que el terreny tenia per atzar aquell aspecte.²² En tot cas, quan van haver arribat en aquest lloc que he dit, allò que fugia va davallar i va pujar de bell nou a l'altra banda, però Zòsimas, esgotat i incapaç de córrer, va restar a aquesta banda del lloc amb aspecte de torrentera, i va afegir llàgrimes a les llàgrimes i gemecs als gemecs, de manera que els planys es podien sentir més perquè era ben a prop. [9] Aleshores aquell cos fugitiu va amollar aquestes paraules:

—Pare Zòsimas, perdona'm en nom del Senyor; no puc pas girar-me i deixar-me veure així a la teva persona: sóc una dona. I vaig despullada, tal com veus, amb la vergonya del meu cos descobert. Però, si de tota manera vols acordar una gràcia a la pregària d'una dona pecadora, llança'm el parrac que t'embolcalla per tal que pugui cobrir amb ell la meva feblesa femenina, i així em pugui girar cap a tu i acceptar les teves pregàries.

Aleshores una esgarrifança i un trasbals de la ment van comprendre Zòsimas, segons ell contava, en sentir que ella l'anomenava pel seu nom: ell era un home llest i molt savi en les coses de Déu, i prou sabia que no podia pas haver-lo anomenat pel seu nom, que no coneixia de cap manera i que no havia pas sentit dir mai, llevat que hagués estat il·luminada clarament per la gràcia provident. Va posar-se a fer, doncs, ben de pressa, el que li

demanava, i, traient-se el mantell vell i esparracat que duia, va llançar-l'hi i es va girar d'esquena; ella el va agafar i va cobrir-se algunes parts del cos, les que calia que fossin cobertes més que altres. Llavors es gira cap a Zòsimas i li diu:

—¿Per què t'ha semblat que fóra bo, pare Zòsimas, de veure una dona pecadora? ¿Què és el que vols aprendre o saber de mi, que no t'ha pas recat de passar aquests grans fatics?

Llavors ell, posant-se de genollons a terra, li demanava que pregués per ell com és costum, i ella també féu la genuflexió: tots dos s'estaven a terra, cadascun demanant a l'altre que el beneís, i no se sentia altra paraula de tots dos que no fos «Dóna'm la teva benedicció».

[10] Després d'una bona estona, la dona digué a Zòsimas:

—Pare Zòsimas, és a tu que escau de beneir i pregar per mi: tu has estat honorat amb la dignitat de prevere, tu has estat vora el sant altar una colla d'anys, i tot sovint has oficiat el misteri dels dons divins.

Això encara va infondre a Zòsimas més por i angoixa, i l'ancià va posar-se a tremolar i va quedar amarat de suor, i es va posar a somicar, i la veu se li trencava; li diu, amb l'alè tallat i contingut:

—És clar, mare espiritual, pel teu capteniment mateix, que t'has exiliat per a Déu i en bona part has mort per al món; és clar, també, que t'ha estat concedida una gran gràcia del moment que m'has anomenat pel meu

nom i dius que sóc prevere, malgrat que no m'havies vist mai abans; ara, atès que la gràcia no es reconeix pas per la dignitat, sinó que se sol caracteritzar per la manera de captenir-se de les ànimes, ets tu qui ha de beneir-me en nom del Senyor i concedir-me de pregar per mi, que estic necessitat de la teva empara.

Aleshores, cedint a l'argument de l'ancià, digué la dona:

—Beneït sigui Déu, que pren cura de la salvació dels homes i de les ànimes.

Zòsimas va respondre «amén», i tots dos van posar-se drets després d'estar una estona de genollons, i li diu la dona a l'ancià:

—¿Per quin motiu has vingut a mi, pecadora com sóc, home? ¿Per quin motiu desitges veure una dona despullada de tota virtut? Llevat que sigui de totes passades la gràcia de l'Esperit Sant que t'hagi posat en el meu camí per fer-me algun servei convenient quan arribi l'hora, digues-me: ¿com es governa avui el poble cristià? ¿Com són els seus reis? ¿Com són els pastors de l'Església?

Zòsimas va dir-li:

—T'ho explicaré breument, mare: gràcies a les vostres pregàries santes, Crist ha atorgat la gràcia de la seva pau duradora a tothom; però acull la indigna súplica d'un ancià, i prega per tot el món, i també per mi, pecador, a fi que aquesta meva estada en el desert no sigui infructuosa.